

ВЪВЕДЕНИЕ И КОНЦЕПТУАЛНА РАМКА

Медицински университет – Плевен (МУ – Плевен) се отличава с традиции и престиж в медицинското образование. През годините от своето създаване през 1974 г. Висшето училище се утвърди като център за иновации и модерни технологии в обучението по медицина, в научно-изследователската и лечебната практика. Като се гордеем с устойчивото развитие на университета и завоювания авторитет, ние се стремим да разширим нашето достойно присъствие в националното, европейското и световното пространство за висше образование в сферата на здравеопазването.

Предизвикателствата, породени от създаването на Общество на знанието, предполагат засилване на тенденциите за задълбочаване на международното сътрудничество. Глобалната цел е чрез трансграничното сътрудничество да се постигне повече синергия и по-голяма съгласуваност в научните изследвания, академичните проекти, мобилността на студентите, преподавателите и администрацията, на академично обслужване и създаването на благоприятна за развитие мултикултурна среда за работа, обучение и общуване.

Като част от управленския подход интернационализацията помага да се намерят устойчиви решения и съвременни форми на протичане на учебния процес, както и регулира взаимодействието между различни международни организации в образованието за трансфер на знания, студенти и преподаватели.

Стратегията за интернационализация на Медицински университет – Плевен създава основа за по-силни международни мрежови дейности, тъй като никое висше училище не може самостоятелно да овладее повсеместните процеси и проявления на глобализацията в контекста на хармонизацията на висшето образование.

Настоящата Стратегия за интернационализация е създадена в съответствие с националните и европейски законови рамки за развитие на образованието и науката. Стратегията е базисен документ в системата на вътрешноуниверситетската нормативна уредба и цели да гарантира и повишава конкурентоспособността на обучението и научните изследвания на висшето училище.

Стратегията има за цел да подкрепи изпълнението на Националната стратегия и Плана за действие на Република България за ускорена модернизация и интернационализация на българското висше образование, приети с РЕШЕНИЕ на НС за Стратегия за развитие на висшето образование в Република България за периода 2014 – 2020 г. Един от основните приоритети на този ключов национален документ е насочен към повишаване на качеството на образователната система. Поради това Република България се присъедини към Болонския процес през 1999 г., а Медицинският университет – Плевен одобри собствена „Стратегия за интернационализация“.

ИСТОРИЯ НА ИНТЕРНАЦИОНАЛИЗАЦИЯТА В МУ-ПЛЕВЕН

Процесът на интернационализация в МУ-Плевен има дълга история. През 1999 г. във Висшето медицинско училище – Плевен (ВМИ-Плевен) е създаден Отдел „Международни връзки“, чиято основна цел е да осъществява и провежда международната дейност по следните направления:

- създаване и поддържане на двустранни отношения на сътрудничество с образователни и научни институции в България и чужбина;
- включване и участие на ВМИ - Плевен в международни научни и образователни програми;
- активно подпомагане на преподавателите, студентите и докторантите при организиране на тяхната мобилност;
- участие в подготовката и организирането на национални и международни конференции, семинари, лекционни курсове и др.
- подпомага физически и юридически лица от чужбина при опитите им да установят делови контакти с ВМИ - Плевен.

ВМИ - Плевен се присъединява към Секторна програма „Еразъм“ през 1999 г.

Асоциацията на студентите по медицина в Плевен е създадена през месец март 2000 година от 84 студенти на ВМИ – Плевен. Тя е част от Асоциацията на студентите по медицина в България – пълноправен член на Международната Федерация на Студентските Медицински Асоциации(англ. IFMSA). Целта на Асоциацията е да разшири възможностите пред студентите по Медицина от ВМИ – Плевен, давайки им шанс да се възползват от всички програми на IFMSA.

Работата на Отдел „Международни връзки“ се регламентира с Правилник за устройството и дейността от 5 септември 2003 г.

От началото на 2009 г. се създава направление на дейност „Европейска интеграция и международно сътрудничество“ (ЕИМС) като отговор на потребностите за продължаване още по-активно на дейностите за интегриране на МУ-Плевен в единното Европейско пространство за висше образование и наука (ЕПВО).

Избран е ресорен Зам.-ректор по ЕИМС, създаден е Център по ЕИМС, изградена е организационна структура за осъществяване на дейностите по европейска интеграция и сътрудничество и актуализиране на вътрешната нормативна база за усъвършенстване на процесите на участие в международни дейности. Създадени са и са приети от Академичния съвет на МУ-Плевен: Стратегия за дейностите на направление ЕИМС, Правилник за организацията на дейността по ЕИМС и Годишен план за дейностите по ЕИМС.

До началото на м. май 2009 г. са определени катедрени отговорници по ЕИМС, формирани са Комисии по ЕИМС във основните звена на университета и е утвърден Консултативен съвет по ЕИМС като колективен орган на управление на ЕИМС.

Обособени са два сектора на дейност – „Европейско и международно сътрудничество” и „Академична мобилност и европейски образователни програми”, като техните ръководители са избрани от АС. За оперативно ръководство и администриране на дейностите по ЕИМС е създаден Център по ЕИМС и е назначен един експерт по европейска интеграция.

През 2013 г. са утвърдени ръководители на сектори „Европейска интеграция и академична мобилност“ и „Международно сътрудничество“. Формирани са Комисии по ЕИМС във основните звена на университета и е утвърден Консултативен съвет по ЕИМС като колективен орган на управление. Назначен е координатор по ЕИМС.

ОРГАНИЗАЦИОННА СТРУКТУРА НА ЦЕНТЪР ЕВРОПЕЙСКА ИНТЕГРАЦИЯ И МЕЖДУНАРОДНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Център Европейска интеграция и международно сътрудничество се състои от:

Сектор „Европейска интеграция и академична мобилност“, който проучва, подготвя и координира реализацията на проекти в образователната сфера по Програма „Учене през целия живот” на ЕС и други международни образователни програми. Секторът подпомага обмена на информация за образователните системи на договарящите се страни от ЕС. Организира и администрира Секторна програма „Еразъм+”. Подкрепя дейността на университетския ECTS-координатор за прилагане на система за трансфер на образователни кредити в обучението.

Сектор „Международно сътрудничество” – организира и координира дейностите по международно сътрудничество в МУ-Плевен. Проучва възможностите за разработване и подписване на двустранни и многостранни договори с чуждестранни образователни, научни и културни институции. Подготвя, координира и провежда програми за социална и културна адаптация на чуждестранни студенти и преподаватели по време на престоя им в МУ-Плевен. В структурата са избрани:

- Институционален координатор по програма „Еразъм +”. Това е ръководителят на сектор „Европейска интеграция и академична мобилност”. Той се избира от Академичния съвет и се назначава със заповед на Ректора за срок от 4 години;
- Координатори на програмата в основните звена (факултети, Колеж) са председателите на съответните комисии по европейска интеграция и международно сътрудничество, които се избират от Факултетния/Колежански съвет по предложение на Декана/Директора;
- На катедрено ниво дейностите по програма „Еразъм+“ се координират от катедрените отговорници по европейска интеграция и международно сътрудничество;
- Колективен орган за ръководство на дейностите по програма „Еразъм +“ е Комисията по европейска интеграция и академична мобилност на Консултативния експертен съвет, която включва допълнително началниците на служба „Студентска канцелария“ на съответните факултети и експерти от същата служба, както и финансовия експерт по програмата. Заседанията се провеждат не по-малко от 2 пъти годишно и при необходимост.

ЦЕЛ, МИСИЯ, ВИЗИЯ И ЦЕННОСТ НА СТРАТЕГИЯТА

Основната цел на Стратегията за интернационализация е:

Утвърждаване на постигнатия комплексен интегритет на Медицински Университет – Плевен в партньорската мрежа на Европейското пространство за висше образование и оптимизиране на собствените възможности за обезпечаване на максимално ефективна международна дейност в глобална среда.

Основната цел се реализира чрез цялостната дейност и предприетите инициативи за осъществяване на интернационализацията в МУ-Плевен, която е приоритет и част от всички дейности, реализирани в рамките на висшето училище. Стратегията цели да задълбочи интеграционния процес в четирите факултета, Департамента за езиково и специализирано обучение (ДЕСО), Медицинския колеж (МК) и в Центъра за научноизследователска дейност на МУ-Плевен.

Стратегията има свои **Мисия, Визия и Ценност**.

Мисия

Приемствено да надградим всички проведени до този момент дейности и постигнати резултати през предходните мандати, които определят облика на Медицински университет – Плевен като център на медицинското образование и наука, академизъм, професионализъм и образователен просперитет. Този процес има специален фокус – да осигурим качествено висше образование при подготовката на квалифицирани, мобилни и адаптивни към съвременните реалности бъдещи кадри в областта на медицината и общественото здраве в съответствие с изискванията, динамиката и конкурентоспособността на пазара на труда.

Визия

Да интернационализираме начините за организация и управление на университета с цел осъществяване на международно сътрудничество и прогрес. Качественото да промотираме и реализираме трансграничната мобилност като ключов инструмент за развитие на МУ-Плевен в ЕПВО и на световно равнище. Да гарантираме продължаващото развитие на човешкия ресурс с оглед формиране и усъвършенстване на постижими компетенции, необходими за ефективното изпълнение на настоящи и бъдещи професионални и социални роли и функции.

Ценност

Да създадем постоянни възможности за интернационализация чрез мобилност, научноизследователски проекти в мрежа и да изградим капацитет в областта на висшето образование.

ПРИОРИТЕТНИ ОСИ И ЗАДАЧИ НА СТРАТЕГИЯТА

Приоритетна ос 1. Осигуряване на европейско качество на висшето медицинско образование

- Провеждане на качествено европейско висше образование в съответствие с утвърдените инструменти в системата на обучение в Единното европейско образователно и научноизследователско пространство и в унисон с одобрените международни стандарти в страните извън Европейския съюз;

- Прилагане на трицикълната система, натрупване, трансфер и използването на академични кредити (ECTS), осигуряване на качество и прилагане на квалификационните рамки при прозрачност на резултатите от ученето и натовареността;

- Поддържане на съвместимост с квалификационната рамка на Европейското пространство за висше образование и нейното прилагане като механизъм за повишаване на привлекателността на МУ-Плевен, за разширяване на знанията и уменията на студентите и преподавателския състав и за по-добрата подготовка на бъдещите кадри в областта на медицината и общественото здраве за трудова заетост през 21-ви век;

- Стратифициращо проучване на мнението и предпочитанията на целевите групи участници относно естеството и продължителността на планираните активности и необходимостта от включване на факултетни международни инициативи в академичния календар на Висшето училище.

Приоритетна ос 2. Актуализиране и хармонизиране на институционалната нормативна база с нормативните документи на Европейското пространство за висше образование и международните центрове извън Европейския съюз, обект на двустранно сътрудничество

- Продължаване на политиката на интернационализация и структурирано сътрудничество с европейски и международни институции и медицински центрове за образование и наука в съответствие с дългосрочните приоритети на: Европейското пространство за висше образование (ЕПВО) – Европа 2030 г. (май, 2010), Стратегията за преосмисляне на образованието (ноември, 2011 г.), Болонският процес, доклад за изпълнението (2012), Ереванското комюнике (май, 2015 г.);

- Непрекъснато синхронизиране, поддържане и модернизиране на институционалните нормативни ресурси във връзка със **Стратегията за развитие и дейност на Висшето училище 2017-2021 г.** и съобразно спецификата на индивидуалния профил и образователните потребности на различните целеви групи ползватели;

- Администриране на системата при наличие на прозрачност и демократичност при обсъждане на запланираните дейности;

- Изработване на децентрализиран подход за съблюдаване на принципа за субсидиарност при вземане на решенията и включване на студентите като пълноправни членове на академичната общност, в съответствие с нормативните документи и стандарти на националното, европейското и международното законодателство.

Приоритетна ос 3. Оптимизиране на университетската информационна инфраструктура

- Поддържане, развитие и своевременно актуализиране на интегрирана високопродуктивна информационна среда и внедряване на дигитални инструменти с цел оптимизиране и управление на образователните, научните и административните дейности относно селекцията и мониторинга при трансфера на кредити;
- Интензифициране на процеса по приложимост на официалния сайт на ВУ и развитието му в удобен за използване информационен инструмент, лесен за навигация и с многофункционален интерфейс, съчетано с изработване на онлайн приложение за смартфони на МУ-Плевен;
- Поддържане на достъпност на сайта за чуждестранната аудитория чрез представяне на информацията на английски, руски и други езици;
- Планиране и провеждане на кратки обучителни семинари от локални и национални експерти по интернационализация и обсъждане на предложения за международно партньорство в сферата на медицинското обучение и преподаване;
- Представяне сред студентите и преподавателите от МУ-Плевен на Стратегията за интернационализация с цел създаване на съпричастност към предприемане на инициативи, обединяващи специфичните цели на обучението в сферата на общественото здраве с комплексните цели на висшето училище и целите на отделните факултети и основни структурни звена.

Приоритетна ос 4. Осигуряване на устойчивост и развитие на академичната мобилност, натрупването и трансфера на кредити

- Проучване на възможностите за входяща и изходяща мобилност по СП „Еразъм +“ на студенти, преподаватели и служители от МУ-Плевен и сходни международни центрове и висши училища, при съблюдаване на спецификата на обучение във факултетите и основните звена;
- Разширяване на мобилността на студенти, преподаватели и служители по Програма „Еразъм+“ като ключов инструмент за развитие на Европейското пространство за висше образование: при съблюдаване на спецификата на обучение в МУ-Плевен и чрез адекватното приложение на инструментите на ЕПВО – индикатор на проактивна политика към студентите, стимулираща придобиването на международен опит;
- Постигане на балансирани нива на потоците от входяща и изходяща мобилност върху принципите за прозрачност и координираност, при максимално улеснен и равен достъп до информацията относно възможностите за участие в транснационално обучение;
- Повишаване на езиковата компетентност на студентите и преподавателите като начин за преодоляване на основно предизвикателство пред изходящата мобилност;
- Насърчаване на входящата мобилност, даваща възможност на студенти и преподаватели от други университети да се „потопят“ в образователната среда на МУ-Плевен и да придобият пълна образователна степен или удостоверение за завършено ниво;
- Осигуряване на възможности в академичната среда на ВУ за продължаваща квалификация на преподавателите: чуждоезиково обучение, осъществявано чрез нови методи на преподаване, съвременни средства на информационното общество;

- Предприемане на мерки в средносрочен хоризонт – 2020 г., за насърчаване на мобилността в други краткосрочни форми, като професионални стажове (в това число – преддипломен), намиране на работа, престой за научни изследвания, летни училища, езикови курсове и доброволчески труд;

- Оптимизиране на организацията при входящата и изходяща мобилност чрез разработване на ефективни вътрешни механизми за споделяне на добри практики в областта на развитието на интернационализацията и възможностите за нейното осъществяване.

Приоритетна ос 5. Утвърждаване и разширяване на научно-изследователската дейност и проектното международно и мултидисциплинарно сътрудничество

- Разширяване на кръга от чуждестранни партньорски образователни институции с цел стимулиране на участията и провеждането на съвместни семинари, кръгли маси, международни конференции и др.;

- Поддържане на академичното партньорство чрез задълбочаване на участието в съвместни образователни програми;

- Стимулиране на студенти, докторанти и преподаватели за участие в национални и международни научни прояви, членство в партниращи асоциации, извършване на съвместна образователна и научноизследователска дейност, включване в изследователски проекти и създаване на творчески контакти с чуждестранни научни екипи;

- Продължаване на сътрудничеството с университетите-партньори за реализиране на взаимноизгодни научни и проектни съвместни образователни програми и инициативи, съучастие в проекти с цел обмен на добри практики.

Приоритетна ос 6. Утвърждаване на позициите на Висшето училище, осигуряване на конкурентоспособност и обогатяване на контактите с външната среда

- Задълбочаване на връзките с външната среда при отчитане на потребностите на пазара на труда и повишаване качеството на подготовка на бъдещите кадри в областта на медицината и общественото здраве;

- Анализирание на квалификационните преподавателски потребности и възможностите за преподаване на чужд език с цел установяване на реалните възможности за преподавателската мобилност;

- Осъществяване на активно сътрудничество с национални и регионални власти и образователни институции по посока разширяване на двустранните и многостранните договори по различни програми и проектни линии;

- Сътрудничество на национално ниво с Еразъм+ координатори от други университети във връзка с обмен на иновационни програми, методологии и учебни материали, добри практики.

SWOT АНАЛИЗ

В резултат от извършения анализ и оценка на процеса на интернационализация, на потребностите и възможностите за участие в достъпни за всички групи в МУ-Плевен форми

на мобилност, научноизследователска и организационно-управленска дейност, се налага следният **SWOT анализ**:

Силни страни:

- Изградена оптимална организационна структура, включваща Заместник-ректор по Европейска интеграция и международна мобилност, ръководител на Сектор „Европейска интеграция и академична мобилност”, който е и Институционален Еразъм+ координатор, ръководител на Сектор „Международно сътрудничество”, Координатор по ЕИМС, Консултативен съвет и Еразъм координатори на факултетите и основните звена;

- Съществуващи традиции в европейската интеграция и международното сътрудничество във връзка с транснационалния обмен и мобилности, стратегически партньорства с висши училища в европейски и извъневропейски страни, участие в международни проекти, конференции, форуми, публични лекции;

- Добро кадрово обезпечаване и високо ниво на екзлузивност на преподавателския състав;

- Решимост на академичното ръководство да провежда гъвкава политика за разширяване на междуинституционално сътрудничество и партньорство с научни, образователни и други организации и структури на международно, национално и регионално ниво.

Предизвикателства:

- Постигане на балансиран ниво на потоците от входяща и изходяща мобилност на академични степени и мобилност на кредити;

- Повишаване на езиковата компетентност на студентите и преподавателите като начин за преодоляване на основната пречка за мобилност;

- Прилагане на подходящи инструменти за облекчаване на финансовата тежест по време на мобилностите с цел разширяване дела на трансграничния академичен обмен.

Възможности:

- Утвърждаване на Медицински университет – Плевен като център на академично взаимодействие в региона, страната и в мрежата на Европейското пространство за висше образование;

- Предлагане на допълнителни неформални и информални образователни формати (курсове извън учебните програми), свързани с ученето през целия живот, протичащи паралелно с формалните програми за придобиване на академични степени и кредити;

- Задълбочаване на връзката с външната среда, при отчитане на потребностите на пазара на труда и повишаване качеството на подготовка на бъдещите кадри в областта на медицината и общественото здраве.

Опасения:

- Политическа, социална и икономическа нестабилност в различни региони и влиянието ѝ върху разширяването на мобилността;
- Демографски срив и емиграция поради неблагоприятни социално-икономически процеси в страната;
- Модернизация и децентрализация на системата за управление и финансиране на висшето образование в зависимост от мястото на МУ-Плевен в Рейтинговата система на висшите училища в България;
- Засилваща се международна конкуренция за привличане на студенти и учени.

БИБЛИОГРАФИЯ

В основата на настоящата **Стратегия за интернационализация** са залегнали европейските и националните приоритети, представени в следните **документи**:

Външни източници

- Болонската декларация и основните приоритетни цели в реформата на висшето образование, свързани с изграждането на единно Европейско образователно пространство; на разбираема и съпоставима двуцикълна система от образователни равнища; на единна Европейска квалификационна рамка; основана на система за присъждане и трансфер на образователни кредити; засилване на сътрудничеството в областта на оценяването на качеството (19 юни 2009 г.);
- Лисабонският план и обновената лисабонска стратегия, определящи пътя за създаване в обединена и силна Европа на икономика, основана на знанието чрез инвестиране в човешките ресурси за повишаване качеството на работната сила, на нейната пригодност и заетост с образование за всички и продължаващо образование в съответствие с Европейската стратегия за заетост;
- ЕВРОПА 2020: Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж „Европа 2020“ (Брюксел, 03.03.2010 г.);
- ПРОЕКТ „ЕВРОПА 2030“ Предизвикателства и възможности. Доклад до Европейския съвет от групата за размисъл (май 2010 г.) относно бъдещето на ЕС през 2030 г.
- Водещата инициатива на ЕС „Младеж в движение“ (2010 г.);
- Стратегията за реформа и модернизация на висшето образование в Европа (Higher Education Modernization Agenda) в подкрепа на растежа и създаването на работни места – (2011 г.);
- Да използваме потенциала си по най-добрия възможен начин: Консолидиране на Европейското пространство за висше образование (Букурещко комюнике, 2012 г.);
- Стратегия за мобилност 2020 за Европейското пространство за висше образование (2012 г.);
- Закон за висшето образование;
- Преосмисляне на образованието: инвестиране в умения за постигане на по-добри социално-икономически резултати (Страсбург, 20.11. 2012 г.)

- Стратегическа рамка на Националната програма за развитие на Република България: България 2020 (2012 г.);
  - Национална квалификационна рамка на Република България (2012 г.);
  - Национална концепция за насърчаване на активния живот на възрастните хора в България 2012-2030 г. (2012г.);
  - Закон за насърчаване на научните изследвания (изм. и допълн. 2013 г.)
  - Национална програма за реформи на Република България в изпълнение на стратегията „Европа 2020” (2013 г.);
  - Национална стратегия за учене през целия живот за периода 2014-2020 г.;
  - Националната стратегия за развитие на научните изследвания, 2020 (2014 г.);
  - Стратегия за развитие на висшето образование в България 2014-2020 г. (2015);
- и др.

Вътрешни източници:

- Правилник за устройството и дейността от 5 септември 2003 г.
- Правилник за организацията и управлението на дейността по Европейска интеграция и международно сътрудничество в МУ-Плевен, в сила от 27.04.2009 г.
- Правилник за устройството и дейността на Медицински Университет – Плевен, в сила от 07.02.2013г.
- Правилник за организацията и управлението на дейността по Европейска интеграция и международно сътрудничество в МУ-Плевен, в сила от 20.01.2014 г.
- Стратегия за развитие и дейност на Медицински Университет – Плевен, 2017-2021.

Стратегията е приета на заседание на Академичния съвет на Медицински университет – Плевен (Протокол №7/29.01.2018 г.).